

jajčjega duševnega razvitka. Danes se tudi v tem oziru obrača na boljše.

Vsak duhovnik ima svoje okrožje, po katerem pobira biro, pa mora zato opravljati vsa cerkvena opravila. A duhovnikov je preveč, zato imajo malo duš na oskrbi, in vsled tega tudi zelo pičle dohodke. Zato pa morajo se ukvarjati z navadnimi vsakdanjimi deli, da morejo živeti; oni orjó, kopljejo, tržujejo in drugo temu slično. Vsled tega se črnogorski duhovnik v ničemer ne razločuje od navadnega Črnogorca, oblači se in nosi orožje kot drugi. Kedar gré duhovnik v cerkev, gré ves v orožju, tam še le ga odloži, in po službi božji se obloži zopet ž njim. Duhovniki hodijo na vojsko, ali bití se jim je prepovedano; kdor bi kri prelival, ne sme potem izvrševati bogoslužnih opravil. Nekateri duhovniki načelujejo v vojski, ali s primernimi besedami unemajo in srčijo vojnike.

Domačini duhovniku velé „pop“. Sploh pa Črnogorci vse svoje svetovne duhovnike nazivajo „belo duhovenstvo“, da jih tako razločujejo od menihov ali kaludjerov.

Menihi se pa uže razločujejo od drugih ljudi, razločujejo se po obleki, potem po dolgi bradi in dolgih laséh. Črnogorec menihe bolj čísla in spoštuje od svetovnih duhovnikov. Kedar sreča meniha sname pokrivalo, pristopi, poljubi roko, in pozdravi tudi z besedo.

Načelnik črnogorskemu duhovenstvu je nadškof (vladika) s tremi arhimandriti; eden njih stanuje na Cetinju pri vladiki.

Svetni duhovniki črnogorski se smejo oženiti, se ve da, le enkrat.

Naši dopisi.

Iz Železnikov 24. jan. (*Debela zima; nesreči; opravičeni strah pred plazovi.*) Za naše kraje, kakor sploh za gorenjsko stran je o zimskem času sneg velika potreba in dobrota, ako ga je, kakor pregovor pravi: „eno pravo reč.“ Ali take sile belega zimskega gosta, kakor ga je letos, je pa ljudem in ubogi živini, da, celó gozdni divjačini v veliko nadlogo in trpljenje. Cestni promet do malega stoji, ker je sneg tako debel, zraven pa tako suh, da gre skoraj vse do tal, in se ljudje in živina kar zakopujejo vanj-ga. Po strehah je zopet snega toliko, da jih njegova teža pretí potlačiti na kup; toraj so ga pretekle dni tukaj in v okolici obilo kidali in žagali z poslopij; ker bolje je imeti manjši strošek, kot pa pomečkana in pohabljená ostrešja, ter s tem velike škode. Ker sem omenil tudi zverjadi, naj povem, da so včeraj pripeljali tukajšnjemu gospodu najemniku lova tri žive srne in enega srnjaka. Vjeli so jih lovci v takem kraji, da so bile uboge živalice v nevarnosti, priti nepravim lastnikom v roke, ako bi jim lovci ne bili preskrbeli prijetnega prezimovanja. Ker je za lov na srne namreč uže prepovedan čas, jih bo dotični g. najemnik dotlej v hlevu krmil, dokler ne pride zopet ugodni čas, da se jim bo dala prostost, iti v zelenega gozda prijetni dom.

V sosednem Rudnem obžalovati je bilo v zadnjem času dveh naglih in neprevidenih smrti. Pred 14 dnevi zaspal je v ondotni vaščanski krčmi neki Dražgošan — v vsej svoji oblaši res pravi dobrovoljček — za vselej kar v hiši pri peči. Sicer mu je bilo „žganjče“ tudi priljubljena pijača, pa ker je hrepenel le po tem, da bi mu skuhali žgancev, in ker je bil ponesrečeni bolj šibke postave, je bolj misliti, da ga je umorilo le opešanje. Včeraj pa so žagali ravno v tej vasi z neke strehe sneg. Telebil je s tako silo in tako nepričakovano hitro

na tla, da je delavca, ki je pri tleh opravljal svoje delo, in ki se ni mogel urno umakniti, popolnoma zasul, in so vkljub hitre pomoči reveža uže mrtvega potegnili izpod snežene teže.

Strah, da bodo od naših goratih krajih plazovi povzročevali tudi marsikako škodo, skazal se je uže včeraj opravičen. V sosednji dolini, zvaní „v grapi“, je ondi stoječo valjavko tukajšnjega strojarja g. J. D. iz strmine prihrumeli plaz kar posnel in popolnoma razrušil.

J. L.

Iz Ljubljane. — V deželnem zboru kranjskem zborovalo se je minuli teden dan za dnevom skoraj nepretrgoma, dva dni celó v pozno noč. Tako je bilo mogoče, da se je v tem zasédatji rešila dolga vrsta za našo deželo pomenljivih gospodarskih vprašanj. — Obravnave bile so skoraj brez izjeme mirne in stvarne, samo izmed zastopnikov velikega posestva je tu in tam katerega obšla seljá, dregniti nekoliko po vladi ali pa po večini. Taka pripetila se je izrekoma poslancu Luckmannu, kateri je razpravo o proračunu deželnega zaklada porabil v to, c. kr. vladi očitati, da bi bila pri zadnjih deželno-zborskih volitvah hotela izpodriniti pristaše nasprotne ji stranke. — Vrh tega se je g. Luckmann s ponosom sklicaval na zasluge pokojnega pl. Strahla za rešitev našega kameralnega zaklada.

Koj poleg zaslužnega pl. Strahla pa je pod svoja krila jemal svojega soseda Deschmanna kot veterana one stranke, kateri je koncem govora hotel pripisavati nekako monopol avstrijskega domoljubja. — Gosp. deželni predsednik baron Winkler je poslanca Luckmanna na kratko pa odločno zavrnil nasproti obema očitanjem. Sicer je pa vsak pozornejši opazovalec deželno-zborskih obravnav nehoté videli, da je Luckmann svoj „ojstrejši“ govor proti vladi moral izpovedati za pokoro greha, katerega se je krivega storil malo dni prej.

Gospodje za kulisami, potisnjeni iz deželne zbornice gori za Koslerjevo hišo, namreč še zmiraj ne morejo pozabiti svojih lepših časov, ko je še Schrey, Schaffer in pa Deschmann v veliko veselje matere Germanije zvonil z veliko-nemškim zvonom na refren „Deutsch bis zur Adria“.

Weitloff, Knotz in Schönerer in pa oni nemški genij, katerega si je prizadeval obuditi nek drugi pristaš Luckmannov, prepričali se bodo tudi iz klenkanja, katero se je čulo v zadnji seji deželnega zbora, da je tudi papirnati nemški most do našega jadranskega morja pretrgan — upamo, da pretrgan za zmiraj.

Predmeti, ki so se rešili v zadnjih sejah, pa so pomenljivi: Pri zalogi za pokritje potrebščine deželnega zaklada povikšal se je davek na žganje od 3 na 6 gold. od hektolitra, nasproti pa so se znižale priklade na neposredne davke za tri odstotke vkljub temu, da se je sklenilo mnogo izredne potrebščine izrekoma za nakup posestva za dolenjsko vinorejsko šolo 38.000 gold. za pokritje škode, katero je prizadela povodenj v kranjskogorskem okraju na javnem imetji izrednega kredita 18.000 gold., za potrebščine vodne komisije 6000 gold. — Konečno se sicer pri deželnem proračunu kaže primanjka 42.000 gold., pa to pokriti bo tem laglje, ker je pričakovati, da ravno za pokritje navedenih treh potrebščin država pripomore z izdatno podporo do 30.000 gold.

Dalje sprejeli so se predlogi gospodarskega odseka o premembi cestne postave, močvirske postave in o ustanovitvi deželne vodne komisije, o katerih predlogih je poročal dr. Poklukar; dalje o ustanovitvi dolenjske šole, poročevalec gosp. O. Detela.

— Nov političen dnevnik „Agrar Tagblatt“ začel je z novim letom izhajati v Zagrebu — po vsebini soditi — pod pokroviteljstvom neodvisne stranke. To so znamenja, iz katerih je soditi, da se v sosedni Hrvatski pripravlja zdrav, političen prevrat, kateri naj bi bil v blagor Hrvatske.

— Pomoč zoper škodo, katero trpi kmetijstvo vsled vodnih nezdov v deželi kranjski. Deželni zbor pritrdil je v svoji zadnji seji dne 23. januarija na podlagi predloga dr. Poklukarja sledečim predlogom gospodarskega odseka:

1. Deželnemu odboru daje se nalog, v sporazumljenji z visoko c. k. vlado kar prej moč osnovati deželno vodno komisijo, v kateri naj bo: vodno-tehnični, gospodarski in pa kulturno-tehnični zastopnik. — Ta komisija, podrejena deželnemu odboru, ima nalog:

- a) preiskati vse kraje naše dežele, kateri trpé pomembno škodo po vodnih nezdovah,
- b) dalje, preskrbeti vse tehniške, skladne (konkurenčne) in zakonodajske priprave za vrejenje teka in zgradbo bregov zemljiščam nevarnih vodá, v kolikor se to ne zgodi po državnih organih, in pa za osuševanje močvirskega ali sicer pogostoma preplavljenega ozemlja.

2. Deželnemu odboru je, po zaslišanji komisije izdelati za-njo osnovo pripadajočega ji dela in navod za delovanje. Pri razvrstitvi dela ozirati se je pred vsem na priprave za one deželno-kulturne dela, za katee je sicer pričakovati državne podpore in konečno tudi priprave za taka dela zboljševanja zemljišč, pri katerih stroški zadevajo praviloma samo prizadete.

3. V pokritje stroškov za vodno komisijo privoli se deželnemu odboru za leto 1886. kredit do 6000 gold. (šest tisoč goldinarjev) iz deželnega zaklada.

4. Visoka c. kr. vlada se naprosi gledé na važno nalogo deželne vodne komisije za povzdigo rodovitnosti zemljišč v deželi, ob državnih stroških namestiti v deželi naši kulturnega inženirja, kateremu bo mogoče sodelovati v vodni komisiji, dalje pa, da za pokritje stroškov te komisije za čas njenega delovanja blagovoli dokladati izdatno letno podporo, ako moč v pokritje polovice vse potrebščine.

5. O delovanji vodne komisije poroča naj deželni odbor vsako leto.

— Prememba postave za obdelovanje ljubljanskega močvirja, katerim je pritrdil deželni zbor, so bistveno sledeče: a) Močvirsko ozemlje in glavne odvodnike pril. I. in II. določuje c. kr. deželna vlada po zaslišanji deželnega odbora; b) močvirski odbor šteje v prihodnje 17 udov namestu dosedanjih 15, vsled tega, ker jih deželni odbor imenuje 3 (do sedaj samo 1); c) 12 udov močvirskega odbora voli se v 9 skupinah (do sedaj volili so se v 5 skupinah); d) deželni odbor sme ude močvirskega odbora, kateri brez opravičenja k odborovim skupščinam ne prihajajo ali jih pred časom zapusté in s tem skupščino storé nesklepčno, kaznovati na denarjih do 100 gold.; e) močvirski odbor sme letne obresti sedanjega močvirskega zaklada porabiti v pokritje potrebščine, razkazane deželnemu odboru za uradne in pisarniške potrebščine in pa stroške trebljenja glavnih močvirskih odvodnikov.

— Valentinu Vodniku na čast bo tudi letos dne 2. februarija zvečer ob 8. uri v prostorih ljubljanske čitalnice sijajen ples.

— Novo menjalnico v Ljubljani s tvrdko „Kordin in Schmitt“ odtvorila sta tukajšnja trgovca Kordin in Schmitt. Mogoče je tedaj v Ljubljani različne obligacije in denarje, nakaznice in menjice kupovati oziroma prodajati tudi v tej menjalnici. Odkar se je porušila po

samoumoru Zenarijevem kranjska eskomptna banka, je imel tako trgovino samo J. C. Mayer, ki sedaj dobi konkurenta.

— Vreme. Pretekli teden padal je do sobote jutro nepretrgoma sneg in padlo ga je tako debelo, kakor že zdavno ne. V soboto popoldne pa je nastala prav poletna huda ura z dežjem, bliskom in gromom. Kakor se nam piše, treščilo je ta dan v stolp cerkve sv. Antona v Idriji, ki se je tudi vnel in je pogorel, tudi zvonovi so doli popadali; večjo škodo zabranili so rudokopski gasilci.

— Letni somenj sv. Pavla v Ljubljani bil je dobro obiskan. Prignalo se je na živinski trg 1755 glav, kupčije bilo je nekoliko, pa cena za pitano goved se še ni zboljšala. Voli pitanci se ne prodajo tako, da bi prišel stari cent žive vage na 15 gold. — Kramarskega blaga, kocev in obuvala spečalo se je precej, ker sedaj nakupavajo neveste s kmetov praznično oblačilo in družega blaga za bališe. — Po ljubljanskih ulicah in trgih je na debelo snega, včeraj pa je južno vreme in gorko solnce sneg dobro pobiralo tako, da se bodo sani morale takoj umakniti kolam.

— † Gospod Viktor Ruard, bivši posestnik grajščine Blejske in Fužin na Savi pri Jesenicah, umrl je dne 19. t. m. in slovesno pokopan dne 22. t. m. Pokojni bil je velik dobrotnik svojih delavcev in ubogih sploh, vendar pa mu je bila zadnja leta njegovega življenja sreča nemila. Naj v miru počiva blagi gospod!

— Zur Sanirung der Verlegungen des kroatisch-ungarischen Ausgleiches. Wien 1866. Verlag von St. Pražak I, Kolowratring 10“ — imenuje se 96 strani v osmerki obsegajoča brošura. Predgovor na kratko pa dobro pojasnuje razmere med hrvatskimi strankami, navaja, da je načrt prvega nuncijskega (naznanila) izdelal predsednik pododseka hrvatske regnikolarne deputacije bar. Živkovič kraljevi sekcijski načelnik za čas banov Mazuraniča in Pejačevića, ne pa izvoljen poročevalec Miškatovič, ki je kot najgorečjši zagovornik Tiszovega vladanja v Hrvatski preveč imel posla z ometavanjem Živkovičevega načrta tako, da je konečno regnikolarna deputacija Živkovičev načrt sprejela za podlago svojih obravnav. — Po kratki oceni tega načrta, za katero se dá soditi, da se je brošura rodila v krogih neodvisne (Strossmajerjeve) stranke, prinaša brošura v nemščini do besede baron Živkovičev načrt prvega nuncijskega, v katerem se naštevajo in utemeljujejo večinomoma vsa žaljenja hrvatsko-ogerske pogodbe, katera je učinila ogerska vlada. V dodatku nahajajo se dotične določbe zakona o pogodbi, tako, da po vsem gradivu čitatelj zamore sam presojeti, v koliko je opravičen sedanjí politični boj Hrvatske proti ogerski vladi. — Brošura je gotovo prav dobro došla vsem našim političnim krogom, ker smemo pričakovati, da se bodo hrvatske razmere sedaj tudi v avstrijskih merodajnih krogih ocenjale za Hrvatsko pravičnejše in povoljnejše, kakor se je to godilo zadnja leta. — Vtis te brošure se ne bo izbrisal, ako bi si tudi Miškatovič čas vzel odgovoriti na-njo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Akoravno je zborovanje državnega zbora pred durmi, vendar še časništvu dajejo več gradiva ravno sklenjeni deželni zbori, med katerimi je bil zadnji sklenjen tirolski še le dne 25. januarija, kakor pa državni zbor. Vse, kar delovanje tega zadeva, je ugibanje. Tako čujejo se glasovi o predlogih vladinih gledé ponovljenja pogodbe z Ogersko, da desnici ne bodo